

İLKÖĞRETİM OKULLARININ BİNA STANDARTLARINA UYGUNLUĞU

Doç. Dr. Semra Ünal

Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Eğitim Bölümü Öğretim Üyesi

Mevlüt Öztürk

Okul Yöneticisi

Prof. Dr. Ayla Gürdal

Marmara Üniversitesi Fen Eğitimi Bölümü Başkanı.

Özet

İlköğretimdeki sistem değişikliği yapısal değişikliği gerekli kılmaktadır. İlköğretim okullarının binaları da bu yaş çocuğunun gelişim özellikleri gözönüne alınarak yapılmalıdır. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilköğretim okullarına ait Standartlar Yönergesi amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar bakımından incelendiğinde bazı eksikliklerle beraber o yaş çocuğuna uygun olarak hazırlanmıştır. Bu çalışmada mevcut olan ilköğretim okullarının binalarının standartlara uygunluğu belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla 1997-1998 öğretim yılında İstanbul il sınırları içinde bulunan 15 devlet, 15 özel okul kitaplık, işlik, spor tesisi, fen ve bilgisayar laboratuvarı, sınıf büyüklükleri ve okul bahçelerinin gözlem formu geliştirilerek gözlem tekniği ile standartlara uygunluğu araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre çoğunluğu okulların yönetmelikteki standartlara uymadığı belirlenmiş ve standartlara uygun okul binalarının yapılmasında yetkililerin daha titiz davranmalarını ve okul yöneticilerinin okullarındaki laboratuvarların mutlaka bulunmasına ve işlemlerini sağlaması önerilerden bazılarıdır.

Summary

System changes in elementary education requires structural changes together. The school houses for primary education should be built by taking care of growth aspects of the children of this age group. If the standard regulations under the management of National Education Ministry is examined for its purpose, contents, base and description, it is understood that though some deficiencies it has been well prepared for the students of this age group. In this study, the existing school houses were surveyed if they are up to standard. For this purpose, in the education year of 1997-1998, 15 government and also 15 privilege schools were observed by preparing a survey form for their libraries, study possibilities, sports facilities, science and computer laboratories, class dimensions and school gardens. The results show that most of the schools are not up to standard and hence authorities are suggested to be more sensitive when building a school house and also school managers are expected to be careful about existence and continuity of their laboratories.

Ülkemiz nüfus artışı hızlı ve genç nüfusu fazla olan bir ülkedir. Bu da eğitim talebinde bulunan bireylerin farklılığını göstermektedir. Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre; 1998-1999 öğretim yılında Türkiye'deki ilk ve ortaöğretim kurumlarında toplam 12.781.278 öğrenci eğitimini sürdürmektedir. Bu sayının 9.102.074'ü ilköğretim okullarındaki öğrencilerden oluşmaktadır. O halde ilköğretim okullarına olan yatırımların artırılması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır.

Bilgi çağı olarak nitelendirilen 21. Yüzyılda toplumların nitelikli insan gücüne olan ihtiyaçları giderek artmaktadır. İnsan gücünün niteliği ise ancak nitelikli eğitim kurumları ile artırılabilir. Okul yapıları ve donanım yetersizliği eğitimin niteliğini olumsuz yönde etkileyen önemli faktörlerden biri olarak görülmektedir. Bu nedenle öğretim alanlarının yeterliliği öğretimi ciddi olarak etkileyen etkenlerin ön koşulu olarak görülmektedir.

İnsanın eğitimi söz konusu olunca ona birtakım yaşantılar hazırlamak, böylece onda istenen bazı

değişiklikleri meydana getirmek akla gelir. Davranış değişikliklerini oluşturacak olan bilgiler, beceriler, alışkanlıklar, tavır ve değerler eğitimin amaçlarını meydana getirmektedir. Bu nedenle bireyin etkileşimleri sonucu kazandığı öğrenmeleri ile, davranışlarının istenilen yönde değişebilmesi için uygun eğitim ortamlarının hazırlanması bir zorunluluktur.

Eğitim ortamı, öğretme-öğrenme etkinlikleri ile eğitsel iletişimin ve etkileşimin olduğu çevredir. Bir eğitim ortamı eğitim etkinliklerine dolaylı ya da dolaysız katkıda bulunan öğretmenlerden veliye, öğrenciden hizmetliye kadar olan insan gücü ile öğretme-öğrenme yardımcıları olan araç-gereç ve eğitim etkinliklerinin meydana geldiği bina, tesisler, derslikler, atölyeler, laboratuvar vb öğeleri kapsayan kaynaklardan oluşur. Öğrenme öğrenci ve onu saran çevre ile karşılıklı etkileşim sonucu oluşacağından tüm bu öğeler belli eğitim hedefleri doğrultusunda ve bir sistem bütünlüğü içinde kullanıldığında

öğretme-öğrenme süreçlerinde daha iyi sonuçlar alındığı bir gerçektir (Alkan, 1982, s.393)

Derslikler, laboratuvar, ışık, spor salonu gibi öğretim alanları, öğrencilerin değişik davranışları öğrenmesi için tasarlanmış öğretim birimleridir. Bu birimlerin şüphesiz kullanılış amacına uygunluğu önemlidir. Örneğin; bir fen laboratuvarı; yeterli araç gereç malzemeye sahip olabilir ancak yeterli sayıda öğrenciyi alabilecek kapasitede ve belirlenen standartlara uygun değilse ders amaçlarının gerçekleşmesi söz konusu olamayacaktır. Bu nedenle okul binalarının ve öğretim birimlerinin eğitimin amaçlarının gerçekleşmesini sağlayacak şekilde planlanması, yapılması ve kullanılması öğretimin niteliğini artırmakta önemli paya sahiptir. Okul binası; öğretmen, öğrenci, araç-gereç ve donanım gibi eğitimin diğer girdilerini bir araya getiren, barındıran zorunlu mekanlar olarak eğitim ortamının en klasik ve temel öğelerinden birisi olma özelliğini taşımaktadır. (Şimşek, 1994, s.19 ve Küçükahmet, 1986, s.15)

Ülkemizde 18 Ağustos 1997 tarihli resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren sekiz yıllık kesintisiz eğitim yasası ile ilköğretimde oluşan sistem değişikliği okul yapılarında da değişikliği gerekli kılmaktadır. Her şeyden önce ilköğretim okullarında tekli öğretime geçişin sağlanması ve sınıf mevcutlarının 30-35 öğrenciye indirilmesi hedeflerinin gerçekleşmesi daha fazla ilköğretim okuluna ve dersliğe ihtiyacı ortaya çıkarmıştır. Bu ihtiyaç karşılanmak üzere devletin yoğun yatırımları, toplumsal destekler ve eğitime katkı payları ile sağlanan finansmanla 1998 yılı sonuna kadar 21.143 derslik hizmete girecek ve 25.426 dersliğin yapımı da sürmektedir (Milliyet Gazetesi, 14.9.1998, S.19) İlköğretimdeki yeniden yapılanma ile okullarda okuma salonu, ışık, spor tesisi, fen ve bilgisayar laboratuvarları, standart büyüklükte sınıflar ve bahçe alanlarının belirlenen standartlarda uygun olarak bulunması zorunlu hale getirilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim okullarına ait "bina standartları yönergesi" amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar bakımından incelendiğinde ilköğretim çağındaki (6-15 yaş) çocukların gelişim özellikleri ve bu seviyede kazandırılacak davranışlar dikkate alınarak, çocuğun ihtiyaçlarına uygun olarak hazırlandığı görülmektedir. 6-15 yaş grubu çocukları hareketli, enerji dolu ve gelişme çağındadır. Koşmak oynamak ister. İlköğretim okullarının binaları da bu yaş çocuğunun hareketliliği dikkate alınarak yapılmalıdır.

Bu çalışmada ilköğretim okulu binalarının yönergede belirlenen standartlarla uygunluğunu ortaya koyması bakımından alana önemli katkıda bulunacağı umulmaktadır.

Amaç

İlköğretim okullarının "Milli Eğitim Bakanlığı'nın Bina Standartları Yönergesi"ne uygunluğunu belirlemek araştırmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

Resmi ve özel ilköğretim okullarında;

- 1- Okuma salonu, ışık ve spor tesislerinin standarda uygunluk düzeyi nedir ?
- 2- Fen ve bilgisayar laboratuvarlarının standarda uygunluğu ve düzeyi nedir ?
- 3- Sınıf büyüklükleri öğrenci sayısına göre standarda uygun mudur ?
- 4- Bahçe alanları öğrencilerin serbest zamanlarını kullanmada yeterli olmaktadır mı ?
- 5- Okullar arasında belirtilen alanlar açısından farklılık bulunmakta mıdır ?

Sayıtlar

Bu çalışmada veriler araştırmacıların gözlemleri ile elde edilmiş olduğundan durumu doğru olarak yansıtmaktadır.

Sınırlılıklar

- 1- Bu araştırma gözlem tekniğinin özellikleriyle,
- 2- 1997-1998 öğretim yılında, İstanbul il sınırları içinde bulunan 15 devlet ve 15 özel ilköğretim okuluyla,
- 3- İlköğretim okullarının okuma salonu, ışık, spor tesisi, fen ve bilgisayar laboratuvarı, sınıf büyüklükleri ve bahçe öğretim alanlarının standartlara uygunluğu ile sınırlıdır.

Yöntem

Bu araştırma, ilköğretim okullarının bina standartlarının ilgili yönetmeliğe uygunluğunu belirlemeye yönelik bir durum saptama çalışması niteliğindedir.

Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini İstanbul il merkezinde bulunan devlet ve özel ilköğretim okullarının binaları oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, İstanbul ili Anadolu tarafında bulunan okullar arasından rasgele seçilmiş 15 devlet ve 15 özel ilköğretim okulu olmak üzere 30 okul binası oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı ve Analiz

Araştırmanın alt problemlerine cevap aramak amacıyla önce Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim okullarına ait bina standartları yönergesi ; amaç, kapsam, dayanak ve tanımlar bakımından incelenmiş ve ilköğretim okullarında istenen standartlar belirlenmiştir. Sonra araştırma kapsamına alınan okulların okuma salonu, ışık, spor tesisi, fen ve bilgisayar laboratuvarı, sınıf büyüklükleri ve bahçe öğretim alanlarının belirlenen standartlara uygunluğunu belirlemek üzere dört seçeneikli (standartlara uygun SU, kısmen uy uygun KU,

uygun değildir UD, yok Y) bir gözlem formu oluşturulmuştur. Bu formla araştırmacılar örnekleme okullara giderek gözlemlerini bulmuşlardır. Araştırma kapsamındaki okulların öğrenci öğretmen sayısı gibi veriler okul yönetiminden elde edilmiştir. Gözlem formları uygulandıktan sonra elde edilen veriler frekans ve yüzde olarak ifade edilmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemleri ile ilgili bulgulara yer verilmiştir.

İlköğretim okulları bina standartları yönetmeliğine göre okuma salonlarının en büyük derslik alanlarından (48 m²) büyük olması öngörülmektedir.

Tablo 1: İlköğretim Okullarının Okuma Salonlarının Standartlarla Uygunluğuna İlişkin Veriler

Okullar	DERECELER							
	SU		UD		KU		Y	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Özel Okul	2	13.3	7	46.7	6	40.0	-	-
Devlet Okulu	-	-	5	33.3	4	26.7	6	40.0
Toplam	2	6.7	12	40.0	10	33.3	6	20.0

Yapılan çalışmada, tablo 1 incelendiğinde de görüleceği gibi, özel okulların okuma salonlarının % 13.3'ünün standartlarla uygun olduğu görülmektedir. Devlet okullarında standartlara uygun olan okuma salonu bulunmamaktadır. Ancak özel okulların % 40.0'ı ; devlet okullarının % 26.7'si belirlenen standartlara kısmen uygun okuma salonlarına sahip oldukları görülmüştür. Özel okulların % 46.7'si ve devlet okullarının % 33.3 ünde bulunan okuma salonlarının standarda hiç uygun olmadıkları gözlenmiştir. Devlet okullarının % 40'ında hiç

okuma salonu bulunmadığı gözlenmiştir. Bu sonuçlar ilköğretim okullarında okuma salonlarının önemini yeterince kavranmadığı ve öğrencinin araştırmaya yönlendirilmesinin öğrenmeye ilişkin etkilerinin önemsenmediği gerçeğini yansıttığı söylenebilir.

Tablo 2'de ilköğretim okullarında bulunması zorunlu olan ışık alanlarının standarda uygunluğuna ilişkin veriler yer almaktadır. İlköğretim okullarındaki ışık alanlarının ilgili yönetmeliğe göre 48 m² olması gerekmektedir.

Tablo 2: İlköğretim Okullarının Işık Alanlarının Standarda Uygunluğuna İlişkin Veriler

Okullar	DERECELER							
	SU		KU		UD		Y	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Özel Okul	3	20.0	3	20.0	9	60.0	-	-
Devlet Okulu	-	-	1	0.7	7	46.6	7	46.7
Toplam	3	10.0	4	13.4	16	53.3	7	23.3

Araştırmada elde edilen bulgulara göre özel okulların % 20.0 ında standartlara uygun ışıkler bulunurken, devlet okullarının hiçbirinde standarda uygun bir ışık rastlanamamıştır. Özel okulların da % 0.7 sinde kısmen uygun olan ışıkler bulunmakta; özel okulların % 60.01, devlet okullarının % 46.6 sı belirtilen standartlara uygun olmayan standartlara uygun olmayan ışıklerle sahiptir. İşliksiz özel okul bulunmazken, devlet okullarının 46.7 sinde ışık bulunmadığı gözlenmiştir. Bu verilere göre

okullarda, ışıklerin ilköğretim okulu programlarının başarılı bir şekilde yürütülebilmesinde ne kadar önemli bir etkiye sahip olduğunun henüz kavranmamış olduğu şeklinde değerlendirilebilir.

Tablo 3'te ilköğretim okullarındaki spor salonlarının standarda uygunluğuna ilişkin veriler görülmektedir. İlköğretim okulları standartlar yönetmeliğine göre 250 kişi seyirci kapasiteli yer dışında, en az kurallara uygun basketbol sahasından az büyüklükte olmamalıdır.

Tablo 3: İlköğretim Okullarının Spor Salonlarının Standarda Uygunluğuna İlişkin Veriler

Okullar	DERECELER							
	SU		KU		UD		Y	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Özel Okul	4	26.7	3	20.0	2	13.3	6	40.0
Devlet Okulu	-	-	2	13.3	2	13.3	11	73.4
Toplam	4	13.4	5	16.6	4	13.4	17	56.6

Tablo 3 incelendiğinde, özel okulların %26.7'sinde standartlara uygun spor salonu bulunmakta ancak devlet okullarının hiç birinde standarda uygun spor salonu bulunmadığı gözlenmiştir. Özel okulların %20.01, devlet okullarının %13.3'ünde spor salonları kısmen uygun bulunmakta; özel okulların ve devlet okullarının eşit oranda %13.3'ünde spor salonları standarda uygun bulunmamaktadır. Genel olarak da okulların %56.6'sında standarda uygun spor salonu bulunmadığı belirlenmiştir. Bu veriler okullarda öğretim amaçlarına uygun olarak

tasarlanmamış birimlerin öğretiminin niteliğinin düşmesindeki rolünün tüm dersler için geçerliliğinin gözardı edildiğini ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 4'te ilköğretim okullarında bilgisayar dersliklerine ilişkin veriler yer almaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı yönergesine göre ilköğretim okullarında bulunması gereken bilgisayar derslik alanı öğrenci kapasitesi de oranlı olarak devlet okullarında 48 m², özel okullarda ise 35 m² den az olmalıdır. Bilgisayar dersliklerinde her öğrenciye bir bilgisayar düşmesi gerekmektedir.

Tablo 4: İlköğretim Okullarının Bilgisayar Laboratuvarlarının Standartlarda Uygunluğuna İlişkin Veriler

Okullar	DERECELER							
	SU		KU		UD		Y	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Özel Okul	4	26.7	8	53.3	3	20	-	-
Devlet Okulu	-	-	2	13.3	2	13.3	11	73.4
Toplam	4	13.3	10	33.3	5	16.7	11	36.7

Tablo 4 incelendiğinde; verilere göre, özel okulların %26.6'sında bu dersliklerin standarda uygun olduğu saptanmıştır. Devlet okullarında ayrılmış bir bilgisayar dersliği bulunmadığı belirlenmiştir. Özel okulların %53.3'ünde, devlet okullarının %13.5'inde kısmen uygun bilgisayar dersliklerine rastlanırken özel okulların %20.0'ında, devlet okullarının %13.3'ünde standarda uygun olmayan bilgisayar dersliklerinin bulunduğu gözlenmiştir. Genel sonuç olarak da okulların %13.3'ünde standarda uygun bilgisayar dersliği bulunurken %36.6'sında böyle bir dersliğin hiç bulunmadığı belirlenmiştir. Bu veriler ülkemizde ilköğretimde bilgisayar uygulamalarına resmen geçiş daha çok yeni olduğu için okulların bu yönde yapılandırılmasının yeterli düzeyde olamadığı

gerçeğini ortaya çıkarmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı bu konuda yoğun çabalar göstermektedir. 14 Eylül 1998 tarihli Milliyet Gazetesi bilgisayar laboratuvarının Dünya Bankasından alınacak kredilerle desteklendiği belirtilmekte ve ilk aşamada 160'tan fazla okula 3780 bilgisayar konacağı, halen ülke genelinde 779 okulda bilgisayar laboratuvarı ve 17.922 bilgisayar bulunduğu Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre açıklanmaktadır.

Tablo 5'te ilköğretim okullarındaki fen laboratuvarlarının verileri yer almaktadır. Belirlenen standartlar yönetmeliğine göre, özel okullarda 60 m², devlet okullarında 92 m² fen laboratuvarı alanı bulunmalıdır. Bu toplam alanlar içinde 12 m² hazırlık odası olarak ayrılmalıdır.

Tablo 5: İlköğretim Okulları Fen Laboratuvarlarının Standarda Uygunluğuna İlişkin Veriler

Okullar	DERECELER							
	SU		KU		UD		Y	
	f	%	f	%	f	%	F	%
Özel Okul	3	20.0	2	13.3	6	40.0	4	26.7
Devlet Okulu	-	-	3	20.0	9	60.0	3	20.0
Toplam	3	10.0	5	16.7	15	50.0	7	23.3

Tablo 5 incelendiğinde görüleceği gibi özel okullarda bulunan fen laboratuvarlarının %20.0'ı standartlara uygun bulunurken, devlet okullarında yönergece belirlenmiş standarda uygun fen laboratuvarı olmadığı saptanmıştır. Özel okulların %13.3'ünde, devlet okullarının %20.0'ında standartlara kısmen uygun fen laboratuvarları bulunduğu görülmüştür. Özel okullardaki fen laboratuvarlarının %40.0'ı, devlet okullarının %60.0'ında bulunan fen laboratuvarlarının ise

standarda uygun olmadığı gözlenmiştir. Genel olarak da okulların %23.3'ünde fen laboratuvarlarının bulunmadığı belirlenmiştir. Oysa geleneksel öğretim metotlarının işlevselliğini yitirdiği, öğrencinin araştırarak, yaratıcı yeteneklerini ortaya çıkaran, yarışma ortamlarının oluşturulduğu öğretim alanlarında fen öğretiminin gerçekleştirilmesini hedef alan modern eğitim yaklaşımları ile kazandırılan davranış değişimleri uzun süreli olacaktır.

Verilere göre; okulların fen laboratuvarlarının öğretim-öğrenme sürecindeki olumlu yönlerinin okul yönetici ve öğretmenlerince iyi değerlendirilmediği söylenebilir. Tablo 6'da İlköğretim okullarındaki sınıf büyüklüklerinin standarda uygunluğuna ilişkin

veriler yer almaktadır. Bakanlığın yönergesine göre ilköğretim okullarında sınıf büyüklükleri en az 48 m² olarak belirlenmiştir. Bu ölçüler devlet okullarında 40, özel okullarda 24 öğrenci kapasitesine göre belirlenmiştir.

Tablo 6: İlköğretim Okullarının Sınıf Büyüklüklerinin Standarda Uygunluğuna İlişkin Veriler

Okullar	DERECELER							
	SU		KU		UD		Y	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Özel Okul	8	53.3	4	26.7	3	20.0	-	-
Devlet Okulu	14	93.3	-	-	1	6.7	-	-
Toplam	22	73.4	4	13.3	4	13.3	-	-

Araştırma bulgularına göre; özel okulların %53.3'ünün, devlet okullarının da %93.3 'ünün sınıf büyüklükleri belirlenen standarda uygun bulunduğu gözlenmiştir. Sınıf büyüklükleri standarda kısmen uygun olan özel okullar %26.6 oranındadır. Genel olarak okulların %73.4'ünde standart büyüklükte sınıflara rastlanırken, %13.3'ünde standart büyüklükte olmayan sınıfların bulunduğu saptanmıştır. Bu verilere göre okulların standart büyüklükte sınıflara sahip olması sevindirici olmakla birlikte sınıflardaki öğrenci sayılarının fazlalığı dikkate alındığında istenilen amaca ulaşamadığı ortaya çıkmaktadır. Oysa sınıfların büyüklüğü ve buralarda öğrenim görececek öğrencilerin sayısı öğretimin kalitesini etkileyecektir. Sınıftaki öğrenci sayısının artması öğretim etkinliklerinin yerine getirilmesini ve değişik öğretim yöntemlerinin kullanılmasını zorlaştıracak ve kalabalık gruplarda pek etkili olmayan geleneksel anlatım yönteminin uygulanmasını zorunlu kılacaktır. (Froyen, 1988, s.3 ve Heather, 1990, s.29) Sınıftaki öğrenci sayısı arttıkça işbirliği içinde öğrenme etkinlikleri; örneğin takım çalışmaları, örnek olaylar, vak'a incelemesi, öğrenme merkezleri oluşturma yöntem ve tekniklerinin kullanılması zorlaşır ve öğrencilerin yaratıcı yeteneklerinin belirlenmesi güçleşir.

Bireysel öğretim ve küçük gruplarla çalışma şansı azalır (Foyen, 1988, s.3-4) Sınıf mevcutlarının her yıl artması kalitenin her yıl daha fazla düşmeye devam etmesinin açık göstergesidir. Kalabalık sınıflarda en nitelikli öğretmenler bulunsa, en iyi programlar ve eğitim araçları kullanılsa dahi öğretmen-öğrenci etkileşimi normal olarak sağlanamayacağı için kaliteli bir öğretim yapılamayacaktır. Eğitim sürecinde her öge koşullara göre değişken olabilir, fakat kaliteli bir eğitim için sınıf mevcudu değişken olamaz. (Baloğlu, TUSİAD 1990, s.68) Sınıfın büyüklüğü ve yeri yapılacak etkinliklere göre birlikte düşünülmelidir.

Tablo 7'deki ilköğretim okullarındaki bahçe büyüklüklerinin standarda uygunluğuna ilişkin bulgular yer almaktadır. İlköğretim okullarının ilgili yönetmeliğine göre bahçe büyüklükleri ilk 500 öğrenciye göre (öğrenci başına 2.5 m² alan düşecek şekilde) 1250 m² olacak şekilde standartlaştırılmıştır. 1000 öğrenci sayısına kadar bu büyüklük geçerli olmaktadır. Bazen 109-1000 öğrenci arasında öğrenci başına 2 m², 1001-2000 öğrenci arasında öğrenci başına 1.5 m² bahçe alanı gerekmektedir.

Tablo 7: İlköğretim Okullarının Bahçe Alanlarının Standarda Uygunluğuna İlişkin Veriler

Okullar	DERECELER							
	SU		KU		UD		Y	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Özel Okul	2	13.3	5	33.3	4	26.7	4	26.7
Devlet Okulu	1	6.7	5	33.3	8	53.3	1	6.7
Toplam	3	20	10	33.3	12	40	5	16.6

Tablo 7 incelendiğinde görüleceği gibi, özel okulların %13.3'ünde ve devlet okullarının %6.6'sında öğrenci sayısına göre standarda uygun bahçe alanları bulunmaktadır. Özel okullar ve devlet okullarının %33.3'ünde kısmen standarda uygun okul bahçelerinin olduğu saptanmıştır. Özel okulların %26.7'sinde devlet okullarının ise %53.3'ünde bahçe alanlarının standarda uygun olmadığı belirlenmiştir. Genel olarak okulların %20.0'ında standart ölçülerde bahçe alanları bulunurken, %16.6'sında bahçe bulunmadığı da saptanmıştır. Bu bulgular da, genellikle okul binalarının yeterli büyüklükte alanlarda yapılmadığı gerçeğini yansıtmaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde alt problemlerin denenmesi ile elde edilen verilerin yorumuna dayalı olarak sonuçlar çıkarılmış ve alana yarar sağlayacak önerilere yer verilmiştir.

Sonuçlar

Araştırma bulgularına göre İlköğretim okulları bina standartlarına ilişkin şu sonuçlara ulaşılmıştır.

- İlköğretim okulları okuma salonları belirlenen standarda uygun değildir.
- İşlik alanları standarda uygun değildir.
- Spor tesisleri standarda uygun bulunmamıştır.
- Fen ve bilgisayar laboratuvarlarının büyüklükleri de standarda uygun bulunmamaktadır.
- Sınıf büyüklükleri açısından okullar öğrenci sayısı dikkate alınmadığında standartlara uygun bulunmaktadır. Ancak sınıflardaki öğrenci sayısının fazlalığı dikkate alınırsa bu sınıf büyüklükleri yeterli bulunmamaktadır.
- Okulların bahçe alanlarının büyüklüğü öğrenci sayısına göre standarda uygun değildir.
- Araştırma kapsamındaki alanlar itibarıyla devlet okullarının ilgili yönergece belirlenen standarda uygunluğu özel okullara göre standart ölçüler dikkate alınarak daha düşük düzeyde bulunmuştur.

Öneriler

- 1- Okul yapılacak alanların büyüklükleri ilgili resmi kurumlar tarafından incelendikten sonra onaylanarak okulların yapımına izin verilmelidir.
- 2- İlköğretim okullarında bulunması zorunlu olan öğretim alanlarının standartlara uygun olarak okullarda bulunması ve bu alanların sonradan sınıf haline getirilmeden işlevlerini yerine getirmesi sağlanmalıdır.
- 3- Okul binalarının büyüklükleri çevresel gelişme ve büyüme potansiyelleri dikkate alınarak yapılmalıdır.
- 4- Bazı okullardaki yeterli olanaklardan diğer okulların yararlanılmasına fırsat verilmelidir.

Sınıflardaki öğrenci sayıları ilköğretimin hedeflediği 30-35 kişiye düşürülmesi öğretimin niteliğinin artırılmasında önemli olacaktır.